



Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Комунального некомерційного підприємства «Обласний клінічний
заклад психоневрологічної допомоги та соціально значущих хвороб»
Запорізької обласної ради
31.10.2025

м. Запоріжжя, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 31.10.2025 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) здійснено відвідування Комунального некомерційного підприємства «Обласний клінічний заклад психоневрологічної допомоги та соціально значущих хвороб» Запорізької обласної ради (далі – КНП «ОКЗПД та СЗХ», лікарня).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Бульба Аліна Володимирівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботи регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Бізденежний Сергій Романович, представник громадської організації.

Загальна інформація

Лікарня знаходиться за адресою: 69033, Україна, Запорізька обл., м. Запоріжжя, Оріхівське шосе, будинок 10-А.

Керівництво: Паталах Федір Васильович – директор.

КНП «ОКЗПД та СЗХ» є багатопрофільною лікувальною установою вищої атестаційної категорії, яка виконує функції методичного та лікувально-діагностичного центру Запорізької області з питань психіатричної та наркологічної допомоги. Діяльність закладу приведена у відповідність до вимог ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT)».

Заклад розрахований на перебування 483 осіб. Станом на день моніторингового відвідування у закладі перебувало 358 осіб, випадків примусової госпіталізації не зафіксовано.

Під час відвідування НПМ виявлено наступний позитивний досвід організації функціонування КНП «ОКЗПД та СЗХ», який може бути поширено:

у відділеннях розміщені інформаційні матеріали щодо профілактики та запобігання інфекційним захворюванням;

заклад забезпечений у повному обсязі лікарськими засобами, виробами медичного призначення, а також миючими й дезінфікуючими засобами;

налагоджено ефективну взаємодію з іншими закладами охорони здоров'я для своєчасного надання медичної допомоги пацієнтам;

більшість палат є просторими, відремонтованими та відповідають вимогам чинних будівельних, медико-санітарних норм, у палатах встановлені кондиціонери;

відділення інтенсивної терапії оснащене новим обладнанням, що сприяє підвищенню якості та оперативності надання медичної допомоги;

у закладі не застосовується електросудомна терапія у лікуванні осіб із психічними розладами;

щодо пацієнтів не використовуються фізичне обмеження чи фізична фіксація;

у лікарні, з урахуванням вимог інклюзивності, облаштовано окреме відділення для перебування маломобільних пацієнтів;

утилізація медичних відходів здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства;

на інформаційних стендах розміщено відомості про права та обов'язки пацієнтів, а також актуальні контакти посадових осіб для звернень у разі порушення прав;

протипожежна система обладнана належним чином, а схеми евакуації в кожному відділенні розташовані у доступному для ознайомлення місці.

у закладі наявна захисна споруда цивільного захисту (укриття) (акт обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту № 1845 від 29.10.2025). Під час виникнення загрози повітряної атаки усі пацієнти закладу переміщуються до укриття разом з медичними працівниками (фото 1);

працівники їдальні своєчасно проходять періодичні медичні огляди відповідно до встановлених вимог;

заклад організовує чотириразове харчування для пацієнтів, при цьому пацієнти з супутніми соматичними захворюваннями забезпечуються лікувальним харчуванням відповідно до призначень лікаря.

у закладі проводяться регулярні дослідження питної води на відповідність вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (останній висновок від 12.09.2025 №002231 п/25);

для полегшення транспортування пацієнтів до відділення інтенсивної терапії у приймальному відділенні встановлено електромеханічний підйомник (фото 2);

пацієнти закладу, залежно від стану здоров'я, мають можливість вільно пересуватися територією закладу та перебувати на свіжому повітрі.

Попередні зауваження

За результатами попереднього відвідування групи НПМ від 08.10.2024 встановлено порушення та недоліки у діяльності закладу, зокрема щодо:

забезпечення достатнього та безпечного простору для проживання пацієнтів (особливо у палатах відділення № 12);

належного ведення медичної документації відповідно до вимог наказу МОЗ України від 02.02.2024 № 186;

забезпечення доступності та актуальності протоколів надання медичної допомоги для медичного персоналу;

дотримання контролю за термінами придатності продуктів харчування відповідно до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», а також демонтажу ґрат на вікнах палат.

За результатами повторного моніторингового відвідування встановлено, що адміністрацією установи вжито необхідних заходів для усунення раніше виявлених порушень: у відділенні № 12 забезпечено достатній та безпечний простір для перебування пацієнтів; медичну документацію приведено у відповідність до вимог наказу МОЗ України від 02.02.2024 № 186; оновлено та забезпечено доступність актуальних протоколів надання медичної допомоги для медичного персоналу; налагоджено контроль за термінами придатності продуктів харчування відповідно до законодавства; демонтовано решітки на вікнах.

В ході відвідування групою НПМ були виявлені недоліки в роботі лікарні, які призводять до порушень прав ув'язнених і засуджених осіб.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

1. Відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання (далі – Конвенція), держава-сторона зобов'язана забезпечити включення відповідних навчальних матеріалів до програм підготовки персоналу правових органів, цивільного та військового медичного персоналу, державних посадових осіб, які можуть брати участь у затриманні, утриманні під вартою або допитах осіб. Також заборона катувань

має бути відображена в правилах і інструкціях щодо обов'язків та функцій таких осіб.

Проте у порушення вимог Конвенції, у окремих посадових інструкціях працівників КНП «ОКЗПД та СЗХ» відсутня інформація про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Комунальному некомерційному підприємству «Обласний клінічний заклад психоневрологічної допомоги та соціально значущих хвороб» Запорізької обласної ради забезпечити:

внесення до посадових інструкцій працівників КНП «ОКЗПД та СЗХ» положення про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання;

Додаток: фототаблиця на 1 арк.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**



Аліна БУЛЬБА

Фототаблиця

Фото 1

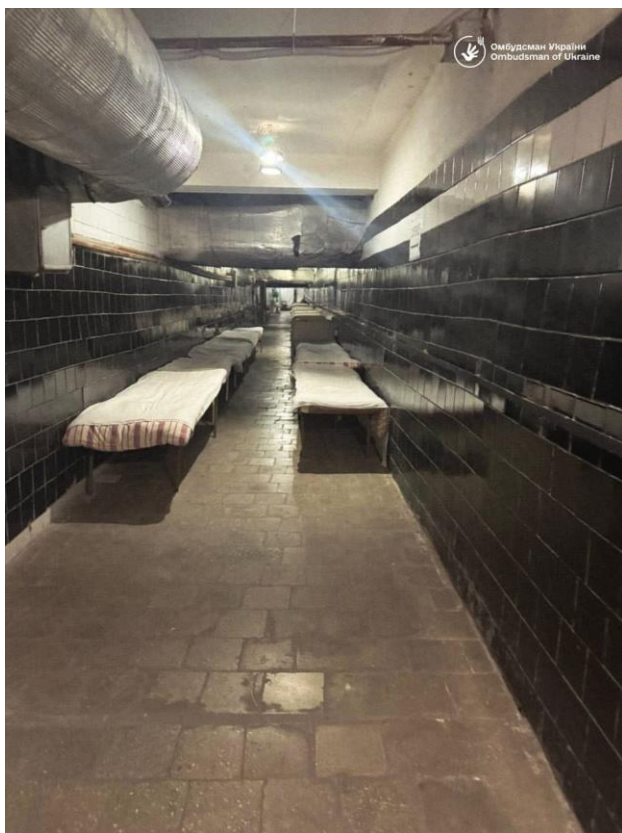


Фото 2



Фото 3



Фото 4



Фото 5



Фото 6

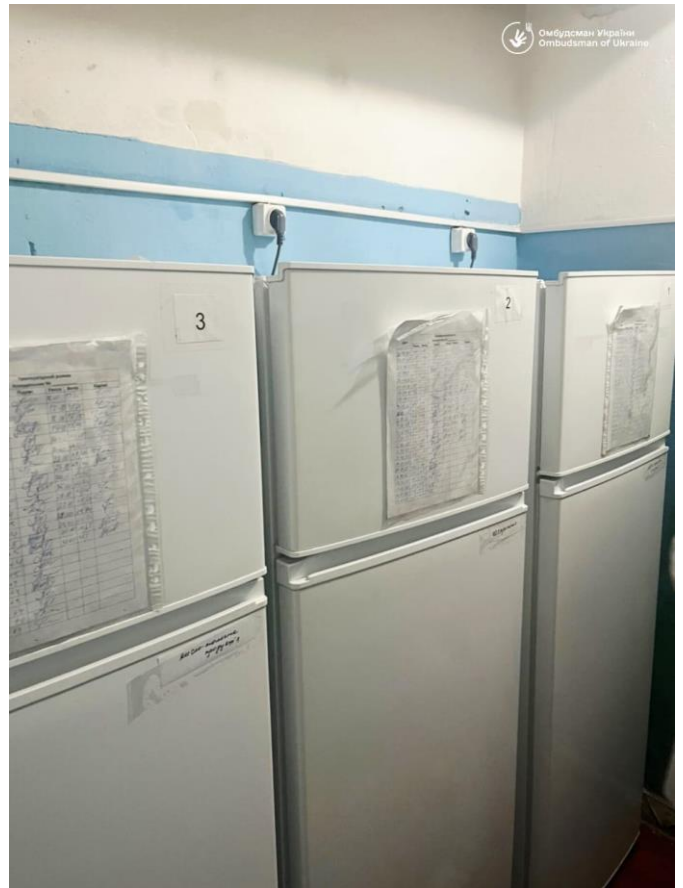


Фото 7

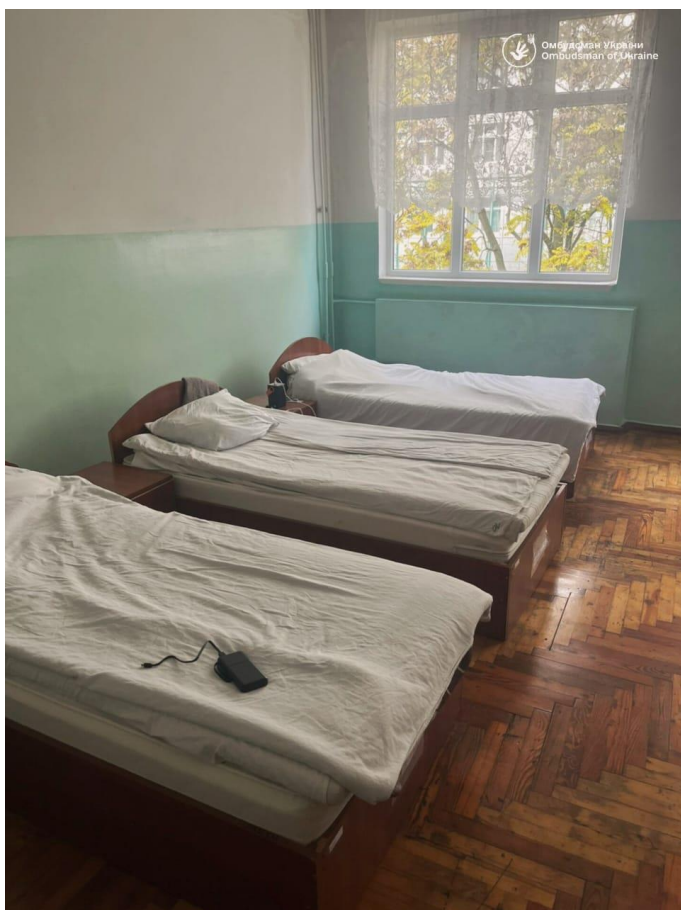


Фото 8



Фото 9

